Asztal - szarvasbogaras díszítéssel

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	2009.183.1
Alkotó:	Horti, Pál (1865 - 1907) / tervező Jancsurák, Gusztáv (1848 - 1932) / kivitelező
Készítés ideje:	1900 KÖRÜL
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	jelzetlen
Anyag:	vörösréz
Technika:	domborított; patinázott
Méretek:	magasság: 73 cm átmérő: 40,5 cm

Horti Pál az iparművészet több területén alkotott maradandót. Tervezett és készített kerámiákat, kísérletezett mázakkal, rajzolt könyvdíszeket és címlapokat, ismertek ékszerei és ötvösmunkái is. Sajátos, nemzetközi érdeklődést kiváltó zománc- és patinázó eljárásokat dolgozott ki.

Bútortervei között fémből készült tárgyakat is találunk. 1900-ban a Párizsi Világkiállításon, 1902-ben a nemzetközi iparművészeti kiállításon, 1904-ben St. Louis-ban, 1906-ban Milánóban mutatott be „pálmaasztalokat”, virágtartó állványokat.

Az itt bemutatott asztalt Jancsurák Gusztáv rézműves készítette. A család birtokában fennmaradt gyűjteményben több, Horti által tervezett darab található. 1899-ben a Magyar Iparművészet című folyóirat számos fémtárgyat mutatott be az iparművésztől, melyeket naturalisztikusan ábrázolt virágok, gombák, halak, gyíkok és rovarok – szender, cincér – díszítettek. Mivel a közölt réztárgyak egy részének kivitelezője Jancsurák volt, ezért feltételezhető, hogy a vörösrézből domborított asztal tervezője Horti Pál.

A kerek talapzatból kiemelkedő hengeres láb felül ismét kiszélesedik, és ívelten tartja a kerek, peremelt lapot. A tölgyfaágakon, -leveleken mászkáló szarvasbogarak a talapzaton, a lábat középvonalában díszítő gyűrűn és az asztal kiemelkedő peremén is feltűnnek. A növényi elemek és rovarok naturalisztikus ábrázolása azt a látszatot kelti, mintha a bogarak valóban mozognának.

A természeti formák, elemek, élőlények enteriőrökbe csempészése, iparművészeti tárgyakon való alkalmazása a francia–belga art nouveau hatására terjedt el szerte Európában, s ihlette meg Horti Pált is.

Hasonló, szarvasbogár-motívummal díszített Jancsurák-tárgyakat ld. Iparművészeti Múzeum 2009.172, 2009.173, 2009.174.

Irodalom

- Somogyi Zsolt: *A magyar szecesszió bútorművészete*. Corvina Kiadó, Budapest, 2009. - Nr. 39.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum